

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 168/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť RNDr. G. P., B., zastúpeného advokátom Mgr. V. Š., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/90/2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť RNDr. G. P. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. marca 2012 doručená sťažnosť RNDr. G. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/90/2009 (ďalej aj „namietané konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«Dňa 22. 07. 2009 bol Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „súd“) doručený návrh Ing. I. C. a A. C. (ďalej len „navrhovatelia“), ktorým sa domáhali zriadenia vecného bremena k ich stavbe stojacej na pozemku vo vlastníctve sťažovateľa.

Dňa 14. 08. 2009 súd doručil sťažovateľovi výzvu, aby sa k návrhu vyjadril.

Dňa 03. 09. 2009 sťažovateľ doručil súdu vyjadrenie k návrhu, v ktorom okrem iného uviedol, že stavba navrhovateľov je umiestnená v záhradkárskej osade, pričom vzťahy medzi vlastníckmi pozemkov a členmi na týchto pozemkoch zriadenej záhradkárskej osady sa spravujú zákonom č. 64/1997 Z. z. a na konanie je príslušný Obvodný pozemkový úrad. Zároveň sťažovateľ oznámil, že Obvodný pozemkový úrad v tejto veci už aj koná.

Následne súd nariadil pojednávanie na 13. 10. 2009. Po doručení predvolania sťažovateľ požiadal dňa 24. 09. 2009 o jeho odročenie na iný termín z dôvodu pedagogických povinností na vysokej škole, pričom oznámil, v ktorých dňoch má pedagogické povinnosti, aby súd pri určení nového termínu mohol na túto prekážku prihliadnuť.

Dňa 13. 10. 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo z dôvodu ospravedlnenia sťažovateľa odročené na 26. 01. 2010.

Dňa 26. 01. 2001 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom sťažovateľ opätovne poukázal na nedostatok právomoci súdu konať vo veci úpravy vzťahov v záhradkárskych osadách. Pojednávanie bolo následne odročené na 22. 04. 2010.

Dňa 02. 02. 2010 súd urgoval predloženie plnomocenstva udeleného advokátovi sťažovateľa v písomnej forme a to napriek tomu, že toto bolo riadne udelené v ústnej forme do zápisnice na pojednávaní dňa 26. 01. 2010 (§ 28 ods. 1 OSP).»

Ďalší priebeh namietaného konania sťažovateľ opísal takto:

„Dňa 03. 02. 2010 súd vyzval Obvodný pozemkový úrad Bratislava II na zapožičanie spisu. Dňa 09. 03. 2010 súd rozhodol o pripustení zmeny návrhu.

Dňa 15. 04. 2009 právny zástupca sťažovateľa požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávanií.

Dňa 22. 04. 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo z dôvodu ospravedlnenia právneho zástupcu sťažovateľa odročené na 16. 09. 2010.

Dňa 16. 09. 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo následne odročené na neurčito.

Dňa 10. 01. 2011 súd vyzval Obvodný pozemkový úrad v Bratislave na oznámenie stavu konania.

Dňa 26. 08. 2011 súd opätovne vyzval Obvodný pozemkový úrad v Bratislave na oznámenie stavu konania.

Dňa 21. 09. 2011 súd zaslal súdny spis Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o domnejšej námietke zaujatosti, ktorá však vôbec nebola podaná.

Dňa 13. 10. 2011 Krajský súd v Bratislave spis vrátil súdu bez rozhodnutia o námietke zaujatosti, keďže správne skonštatoval, že táto podaná nebola.

Dňa 24. 10. 2011 Obvodný pozemkový úrad v Bratislave oznámil stav konania.

Dňa 02. 11. 2011 právny zástupca sťažovateľa podal námietky zaujatosti voči zákonnej sudkyňi.

Dňa 08. 11. 2011 súd predložil spis Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o námietke zaujatosti.

Dňa 19. 12. 2011 Krajský súd v Bratislave námietke zaujatosti vyhovel.

Dňa 27. 01. 2012 bola vec pridelené novej sudkyňi. “

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol:

«Od podania návrhu uplynuli skoro 2 roky a 8 mesiacov, napriek tomu nebolo do dnešného dňa meritórne rozhodnuté. Už z návrhu na začatie konania sa súd dozvedel, že ide o pozemok a stavbu v záhradkárskej osade a že teda nie je na konanie príslušný (zásada „iura novit curia“). Na túto skutočnosť bol súd upozornený aj sťažovateľom v jeho prvom vyjadrení. Ohľadom tejto skutkovej otázky teda panovala medzi účastníkmi konania zhoda.

Súd napriek tomu vykonával pojednávania, dopytoval sa na Obvodnom pozemkovom úrade, napriek tomu, že najneskôr na prvom pojednávanií mal konanie zastaviť z dôvodu nedostatku právomoci.

Medzi jednotlivými úkonmi súdu boli neprimerané časové odstup, na nesplnenie výzvy zo strany Obvodného pozemkového úradu súd vôbec nereagoval poriadkovými opatreniami (§ 53 OSP), vykonával zmätočné úkony (výzva na doplnenie do zápisnice udeleného plnomocenstva, predloženie neexistujúcej námietky zaujatosti odvolaciemu súdu). Všetko tieto úkony boli nadbytočnými, nakoľko súd nemá právomoc v tejto veci konať.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/90/2009 porušené bolo...

3. Okresnému súdu Bratislava II prikazuje konať bez prieťahov...“

Ďalej sťažovateľ žiadal, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 700 € a úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa smerujúcom proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/90/2009, ktorým boli podľa neho spôsobené zbytočné prietahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 12 C/90/2009.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (a čl. 6 ods. 1 dohovoru), návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06).

Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že namietané konanie začalo na okresnom súde 22. júla 2009 podaním návrhu na zriadenie vecného bremena k stavbe navrhovateľov stojacej na pozemku vo vlastníctve sťažovateľa.

Ústavný súd konštatuje, že počas namietaného konania dosiaľ prebiehajúceho viac ako dva a pol roka boli dve zo štyroch nariadených pojednávaní odročené z dôvodov na strane sťažovateľa (13. októbra 2009 a 20. apríla 2010), čo je z pohľadu predĺženia priebehu namietaného konania potrebné pripísať na jeho ťarchu.

Zo sťažnosti, z jej príloh a zo zistenia ústavného súdu na okresnom súde ďalej vyplýva, že na sťažnosť sťažovateľa na prietahy v namietanom konaní z 31. októbra 2011 predsedníčka okresného súdu vo svojej odpovedi z 25. januára 2012 právnenému zástupcovi sťažovateľa okrem iného oznámila, že „že zákonná sudkyňa JUDr. G. S. bola v dôsledku Vami vznesenej námietky zaujatosti uznesením Krajského súdu Bratislava č. k.

6 NcC/28/2011-74 zo dňa 19. 12. 2011 vylúčená z prejednávania a rozhodovania vyššie uvádzanej veci...

S poukazom na uvedené bude vec po doručení uznesenia Krajského súdu v Bratislave prostredníctvom elektronických prostriedkov náhodným výberom prikázaná zákonnému sudcovi“, a ďalej predsedníčka súdu dala aj prísľub, že vec bude „v ďalšom období vzhľadom na zabezpečenie plynulého konania a zamedzenia vzniku prietahov v konaní priebežne sledovať“.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti a z jej príloh ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa v posudzovanej veci z jeho pohľadu javí ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii a úspešne ho aj využil ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Ústavný súd navyše v súčinnosti s okresným súdom zistil, že po vrátení súdneho spisu z Krajského súdu v Bratislave [ďalej len „krajský súd“; (5. januára 2012)] bola 27. januára 2012 vec pridelená novej zákonnej sudkyňi, ktorá po jeho naštudovaní 27. marca 2012 nariadila termín pojednávania na 27. jún 2012.

Z uvedeného vyplýva, že stav namietaného konania v čase predbežného prerokovania sťažnosti umožňuje vysloviť názor, že podanie sťažnosti na prietahy v konaní prispelo k odstráneniu nežiaduceho stavu zapríčineného dovtedajším neefektívnym postupom okresného súdu, čo z pohľadu ústavného súdu v danej veci znamená, že sťažnosť nie je ani z tohto dôvodu opodstatnená.

Vo vzťahu k posúdeniu doterajšej dĺžky namietaného konania berúc do úvahy uvedené, ako aj to, že súdny spis sa v súvislosti s posudzovaním námietok zaujatosti zákonnej sudkyne uplatnených sťažovateľom nachádzal viac ako dva mesiace na krajskom súde, ústavný súd konštatuje, že hoci doterajší postup okresného súdu v namietanom konaní nebol celkom bez prietahov, ich intenzita s prihliadnutím na ostatné okolnosti prerokúvanej

veci nedosiahla úroveň, ktorá by mohla znamenať porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nevylučuje možnosť prejednávania predmetnej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04).

Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti v nej uplatnenými nezaoberal.

Ústavný súd napokon dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu namietaného konania dochádzalo k zbytočným prietahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. apríla 2012